

1. TUMAČENJE PRAVA

1.1. Pojam tumačenje uopšte

Tumačenje prava je delatnost kojom se utvrđuje značenje odnosno smisao neke materijalne pojave koja je i upotrebljene da bi se ono saopštilo.

Materijalna pojava koja je nosilac značenja naziva se znak.

Tumačenje predpostavlja dve strane odnosno dva subjekta .Ovi subjekti moraju biti ljudi koji su kadri da sadržaje svoje psihe prenose drugima pomoću materijalnih znakova.

Postoji subjekat odašiljač i subjekat primalac značenja.

Subjekat odašiljač je u svari tvorac konkretnog značenja znaka i saopštva ga drugom subjektu.

Subjekat primalac je subjekat koji značenje shvata i on je takođe i tumač dotičnog znaka.

Tumačenje omogućava vezu svesti dotičnih subjekata pomoću njega se omogućuje da sadržaji jedne svesti budu poznati drugoj svesti.

Dogovor o značenju znakova naziva se zakonikom značenja.

Pri svakom tumačenju trba razlikovati tri osnovne stvari:

1. značenje koje tvorac pridaje znacima odnosno sadržaje svesti koje on saopštava upotrebljavajući određene znake,
2. značenje tih znakova odnosno sadržaje svesti koje upotrebljeni sistem znakova označava prema zakoniku svog značenja,
3. sadržaje svesti koje je tumačenjem subjekat tumačenja utvrdio kao značenje pomenutog sistema znakova.

Idealno uzeto ova tri značenja treba da se poklope do kraja, ali u praksi je ovaj ideal teško postići, najčešće zbog nedostatka sva tri elementa.

Pravi cilj tumača nije da utvrdi smisao samih znakova koji su upotrebljeni držeći se njihovog zakonika značenja, nego da putem njih utvrdi sadržaj svesti koji je odašiljač izrazio pomoću njih.

1.2. Pojam tumačenja prava

Tumačenje prava se može odrediti kao utvrđivanje tačnog značenja pravnih normi.Pošto su pravne norme po pravilu izražene jezikom, tumačenje pravnih normi spada u tumačenja pomoću jezika.U izuzetnim slučajevima neka pravna norma se može izraziti i neki mdrugim materijalnim sredstvom, kao što je pokret tela, ali tada njen tumačenje izlazi iz okvira jezika.

Pošto je jezik najprecizniji sistem znakova i pošto se u osnovi svi drugi znaci svode na jezičke znake jer posrednim putem opet označavaju reči, to se i sva tumačenja svode na jezičko tumačenje.

Tumačenje prava je svakodnevna delatnost svakog ko ima posla s pravnim normama, a naročito pravnika, i to neprimetna delatnost. Vršeći tu svakodnevnu delatnost tumač i ne primećuje da vrši posebnu delatnost koja ima težinu i važnost. On tumačenje vrši neosetno, prirodno i lako.

Ali čim ta delatnost postane teška, kad se nađe na složena pitanja, čim norma nije sama po sebi i na prvi pogled jasna i shvatljiva onda se to tumačenje izdvaja kao posebna delatnost. Ta posebna odnosno svesna delatnost koja se vrši po posebnim pravilima i zahteva posebno znanje i veština kao i obdarenost, naziva se tumačenjem prava u pravom smislu reči i razlikuje se od onog tumačenja koje teče samo od sebe kada subjekat nije ni svestan da ga vrši. Tumačenje prava je potrebno zbog toga što jedna ista norma može imati više različitih značenja. Tada se tumačenjem utvrđi zapravo ono pravo odnosno tačno značenje.

1.3. Značaj tumačenja prava

Značaj tumačenja prava je u tome što je to deo procesa saznavanja pravne norme i to jedan od najvažnijih delova tog procesa. Bez procesa saznavanja norme nema ni primene norme odnosno mogućnosti njenog delovanja, pošto je norma pravilo o ponašanju koje je upućeno na ljudsku svest i volju. Da bi pravna norma imala svoje dejstvo potrebno je da subjekat na čije se ponašanje ona odnosi najpre sazna. Tek kada sazna pravnu normu njom će subjekat moći da motiviše svoju volju na postupanje po njoj ili na njeno kršenje. Nesaznata norma nemože da deluje na subjekat. Norma je pravilno saznačena tek ako je pravilno i tačno protumačena. Ako je norma netačno protumačena to znači da se ne primenjuje dotična norma nego neka sasvim drugačija od nje. Tako dolazi do kršenja prava čak i nevoljno. Zato je tumačenje prava od velikog značaja. Cilj samog tumačenja i jeste taj da se od više mogućih značenja pravne norme utvrđi pravo značenje. Za postizanje velikih rezultata pri tumačenju pravne norme potrebna je i veština koja se stiče dugom vežbom. Nauka o tumačenju je postala jedan značajan deo pravne nauke, a samo tumačenje u praksi jedan od najznačajnijih delova postupka stvaranja i primenjivanja prava u društvu.

1.4.Tumačenje prava i pravna praznina

Kad se govori o tumačenju pravnih normi onda se misli na tumačenje onih normi koje su izrično kazane, čiji se tekst nalazi u određenim pravnim aktima. Ali i u tom slučaju je teško reći da se tumači samo dotična norma. Nijedna norma nemože imati tačan smisao van celokupnog sistema prava čiji je ona samo jedan deo. Tumačeći bilo koju pojedinu normu mi uvek tumačimo celokupan pravni sistem čiji je ona deo. Zbog toga je tumačenje pravne norme u stvari uvek tumačenje dotičnog pozitivnog prava kao celine.

**---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----**

BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST

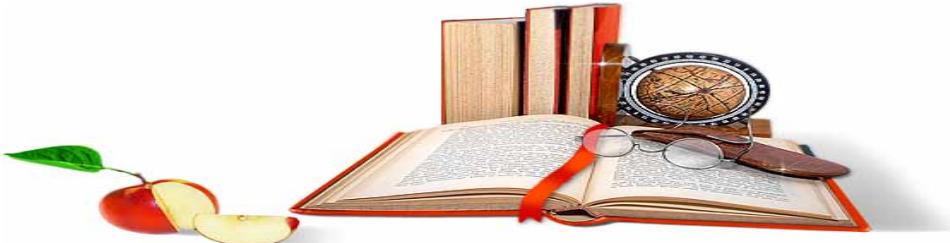
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA

RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG

WWW.MAGISTARSKI.COM

WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO **SEMINARSKI, DIPLOMSKI** IЛИ **MATURSKI** RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE **GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI** KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U **BAZI** NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI IЛИ NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU **IZRADA RADOVA**. PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM **FORUMU** IЛИ NA

maturskiradovi.net@gmail.com